

Betonová schodiště

a materiály na jejich obklad

Každý stavebník rodinného domu se při jeho budování dostane do stádia, kdy se musí rozhodovat, jaké materiály použít na obklad schodiště, aby mu vše ladilo s ostatními prostory. Z dlouholetých zkušeností a realizací v nejrůznějších typech domů, od těch nejskromnějších až k těm nejluxusnějším, jsem nabyt přesvědčení, že nejčastějším obkladem betonového schodiště jsou dřevěné stupnice v různých provedeních: masiv, lepená spárovka, plovoucí podlahoviny, lepené průmyslové pásky, imitace dřeva z laminátu, vinylu nebo keramiky.



Kvalitní dýha lepená na sendvičový profil navodí pocit, že je schodiště obloženo z masivního dřeva.

V posledních letech se však začínají stále intenzivněji prosazovat také jiné materiály a jejich kombinace včetně používání těchto materiálů na zábradlí. Klienti se často ptají, čím schodiště obložit. Na první pohled docela jednoduchá otázka, a přitom tak těžko jednoznačně zodpověditelná. Domnívám se, že schodiště by mělo hlavně ladit. Je totiž přece jen součástí nějakého celku, prostoru – zádveří, obývacího prostoru, haly, bazénu... O materiálech, které stavebník na schodiště použije, rozhoduje hlavně jeho styl a převažující materiály v domě.

Také nesmíme zapomínat, jaký vliv na zákazníka má architekt. Má volnou ruku? Diskutuje s investorem dostatečně, poslouchá ho, pochopil jeho původní představy? Schodiště totiž není jednoduchý stavební prvek, je náročný hlavně na prostorovou představivost. O materiálu na nosnou

konstrukci je potřeba se rozhodnout ještě v době, kdy se vše jen skicuje, projektuje. Projektant zase potřebuje tyto informace, aby pro schodišťový prostor vše řádně nadimenzoval. Železobetonová schodiště se rozdělují na několik typů podle nosných konstrukcí.

DESKOVÁ SCHODIŠTĚ

Základním prvkem deskových schodišť je nosná deska ze železobetonu, neměnné tloušťky a s konstantním stoupáním u přímých ramen a u točitých ramen se stoupáním proměnlivým. Konstrukce mohou být samonosné, visuté nebo kotvené do obvodového zdiva z jedné či obou stran. Tvarově mohou tato schodiště být přímá, bez mezipodesty i s ní, jednoramenná, víceramenná, rozvětvená, točitá, spirálová či tvořit rozličné kombinace tvarů.

SCHODNICOVÁ SCHODIŠTĚ

Nosným prvkem schodnicových schodišť jsou schodnice, společně s jednotlivými stupni do schodnic uloženými. Schodnice mohou být umístěné po obvodu nebo jako páteř uprostřed ramene. Vyšší štíhlý nosník je pak u profilu schodnic, kde převyšuje výška šířku. Tam, kde je z důvodů stability stupňů nezbytný širší nosník, bývá použita schodnice střední.

VŘETENOVÁ SCHODIŠTĚ

Typickým prvkem vřetenových schodišť je pilíř, zpravidla kruhového, v některých případech však také obdélníkového profilu (takzvaná vřetenová stěna). Z pilíře (vřetene) spojitě vystupuje desková konstrukce stupňů spirálovitě se točících kolem něj. Desky mohou být visuté nebo kotvené do obvodového zdiva (příkladem jsou kostelní věže). Tento typ konstrukce umožňuje také kombinaci se schodnicí umístěnou po obvodu, která může při potřebné výšce plnit funkci zábradlí.

KONZOLOVÁ SCHODIŠTĚ

Konstrukci konzolových schodišť tvoří soustava z nosné stěny samostatně vystupujících stupňů – konzol (v některých případech i stěny vřetenové určené pro potřeby schodiště). Schodiště takové konstrukce bývají vzdušná a umožňují prosvětlení prostoru pod sebou. Jednotlivé stupně je nutné předsadit (jeden přes druhý) minimálně o 50 mm. Důvodem je bezpečnost chůze po takovém schodišti. Tloušťka a tvar konzole se pak odvíjejí od šířky schodiště.

LOMENICOVÁ SCHODIŠTĚ

Charakteristickým prvkem lomenicových schodišť je zalomená plná deska kopírující tvar stupnic a podstupnic. Laicky se dá říci, že taková konstrukce je zubatá i zezdola. Konstrukce tohoto typu je náročná na statiku a také na vlastní provedení a tloušťka desky je v každém místě stejná. Tato schodiště mohou být vytvořena v různých půdorysných tvarech, vyžadují však dostatečný prostor, aby vynikla. Nejvíce ceněné jsou nejsubtilnější skořepiny, které však jsou konstrukčně nejnáročnější.



Kombinace dvou odstínů marmolea zvýrazní tvary schodiště i v komerčních prostorách kadeřnického salónu.



Nezapomínejme ani na klasické teracové povrchy.



Také dlažba se dá kombinovat se stěrkami na podstupnicích. Kovová lišta na hrabě přesně oba materiály ohraničí.



Pátevní betonový nosník můžete obložit přiměřeně tlustou spárovkou pomocí přechodové zapuštěné nerezové plotny.



V rodinné vile vydří normální provoz také pískovec. Předpokladem je dokonalé zpracování jako v tomto případě.



Spárovka tmavšího odstínu v kombinaci s bílými plochami podstupnic schodiště dokáže opticky odlehčit.



Toto lomenicové schodiště je potaženo celé cementovou stěrkou a posléze doplněno skleněným zábradlím.

Přednosti betonových schodišť:

- originální řešení za přijatelnou cenu;
- pestrost tvarů i nosných konstrukcí;
- samonosné konstrukce bez podpor;
- vysoká únosnost při subtilní tloušťce;
- používání možné již ve fázi hrubé stavby;
- bezpečnost pracovníků při výstavbě;
- nehořlavá nosná konstrukce;
- nízká hlučnost a přenos vibrací do stěn;
- bezproblémové oddělení nevytápěných suterénů od patra;
- možnost montáže plošiny pro vozíčkáře;
- pevné kotvení zábradlí;
- kombinace s nejrůznějšími materiály.

Pokud se investor rozhodne pro betonovou nosnou konstrukci, má na výběr celou řadu materiálů pro obklad stupňů.



Když si řemeslník dokáže vyhrát s detaily, pak je výsledný efekt dokonalý. Směr pokládky kantovek navzuje na podlahy v obou podlažích.

Lamino dokáže dřevo napodobit k nepoznání a schodišťový systém je na našem trhu také k mání.



Materiály používané na obklad betonových schodišťových stupňů:

- dřevěný masiv;
- dřevěná spárovka;
- samonosné dřevěné stupnice na páteřní schody;
- lepené samonosné konzolové stupně;
- dřevěné průmyslové podlahoviny – kantovky;
- laminový schodišťový systém (Top step);
- dřevěné plovoucí podlahoviny se speciálním schodišťovým profilem;
- laminátové podlahoviny s hliníkovými schodišťovým profily;
- vinylové podlahoviny;
- PVC podlahoviny se schodišťovým profilem;
- keramické dlažby s kovovým profilem na hraně;
- keramické dlažby se speciálním nosem;
- kámen pro vnitřní i venkovní prostředí;
- skleněné lepené stupnice;
- teracové desky jako obklad;
- lité teraco na celou plochu stupňů;
- betonová stěrka lakovaná;
- betonová stěrka přírodní s impregnací;
- broušený surový beton;
- nerezový plech;
- umělý pískovec;
- koberec.

Ing. Břetislav Eichler, DNA CZ, s.r.o.
Foto: archiv autora